

Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrenim Gören Bağlama Öğrencilerinin Motivasyon Düzeylerinin Karşılaştırılması *

The Comparison Of Motivation Levels Of Bağlama Students Studying in Vocational Music Education Institutions

ÖZET

Araştırmada mesleki müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin söz konusu motivasyon düzeyleri; üniversite, fakülte, sınıf, yaş, cinsiyet ve mezun olunan lise türü değişkenleri açısından karşılaştırılarak farklılık gösterme durumu tespit edilmiştir. Araştırma betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır, tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın örneklem grubu 2022-2023 eğitim yılında Akdeniz, Erciyes, Gazi, Hitit, Niğde Ömer Halisdemir, Ondokuz Mayıs ve Ordu üniversitelerinin; Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar/Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi ve Devlet Konservatuvarlarının Müzik Bölümlerinde öğrenim gören 137 bağlama öğrencisinden meydana gelmiştir. İlgili veriler Girgin tarafından 2015 yılında geliştirilen “Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği” kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmanın bulguları doğrultusunda mesleki müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin başarı motivasyonu düzeylerinin, üniversite, yaş, cinsiyet ve mezun olunan lise türündeki değişkenlere göre anlamlı farklılıklar gösterdiği, öğrenim görülen fakülte ve sınıf düzeyi değişkenlerinde ise farklılık göstermediği, öğrencilerin, çalışma motivasyonu düzeylerinde ise üniversite, fakülte, sınıf, yaş, cinsiyet ve mezun olunan lise türü değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Müzik Eğitimi, Bireysel Çalgı, Bağlama, Motivasyon

ABSTRACT

The research aimed to compare the motivation levels of the bağlama students receiving vocational music education toward the bağlama lesson. In this context, the motivation levels of the students were compared in terms of university, faculty, class, age, gender, and the type of high school they graduated from, and the differences were determined. The research is a descriptive field study, and it was designed in a survey model. The study group of the research consists of 137 bağlama students receiving vocational music education at the undergraduate level in the Faculty of Education, Fine Arts/Music and Performing Arts Faculty at Akdeniz, Erciyes, Gazi, Hitit, Niğde Ömer Halisdemir, Ondokuz Mayıs and Ordu universities, and Music Departments of the State Conservatories in the 2022-2023 academic year. Relevant data were collected using the “Individual Instrument Lesson Motivation Scale” developed by Girgin in 2015. In line with the research findings, it was concluded that the success motivation levels of the students receiving vocational music education toward the bağlama lesson differ significantly according to the variables of university, age, gender, and the type of high school they graduated, but there is no difference in the variables of the faculty and class level; however, the study motivation levels of the students differ significantly according to the variables of university, faculty, class, age, gender and the type of high school they graduated.

Keywords: Vocational Music Education, Individual Instrument, Bağlama, Motivation

GİRİŞ

Müziği meslek olarak seçen bireylerin müzik ile ilgili teori, icra, beste, analiz veya öğretim gibi herhangi bir alanda çalışabilmelerine imkân sağlayan davranışların kazandırılmasını hedefleyen mesleki müzik eğitimi (MME) günümüzde Devlet Konservatuvarlarında, üniversitelerin güzel sanatlar ile eğitim fakültelerinin ilgili bölümlerinde ve güzel sanatlar liselerinde verilmektedir. Devlet Konservatuvarları ülkemizdeki sosyokültürel gelişime katkıda bulunarak ülkemize sanatçı, araştırmacı ve besteci istihdam etmiştir. Kuruldukları günden günümüze kadar devlet konservatuvarları sanatı meslek olarak seçmek isteyen bireylere hizmet etmiş, sahne sanatları temelli ‘icracı-besteci-araştırmacı ve icra ağırlıklı eğitimci’ yetiştirmek kurumun temel amacı olmuştur (Türkmen, 2013:64). Eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dalları, ilk ve ortaöğretim kademesinde görev almak üzere müzik öğretmeni hazırlayan kurumlardır. Bu kurumun temel hedefi; eğitsel müziğe ve müziksel işitme-okuma yazma alanına hâkim, söyleme ve çalma becerisi yüksek, genel müzik

Bu makale 1. yazarın, “Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Düzeyleri İle Çalgı Performansı Üzerine Bir İnceleme” adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

¹ Uzman, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi, Samsun, Türkiye

² Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Samsun, Türkiye

³ Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Samsun, Türkiye

Umut Şener ¹
Damla Bulut ²
Ferit Bulut ³

How to Cite This Article

Şener, U., Bulut, D. & Bulut, F. (2023). “Toplumsal Olayların Eğitim Üzerindeki Etkisi”, International Social Mentality and Research Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 9(76): 4871-4882.
DOI:
<http://dx.doi.org/10.29228/smryj.72603>

Arrival: 22 July 2023

Published: 25 October 2023

Social Mentality And Researcher Thinkers is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

eğitimine yönelik çalgılara yeterli düzeyde hâkim, evrensel ve ulusal müzik kültürüne dair yeterli düzeyde bilgi sahibi olan müzik öğretmenlerini gelecek nesillere hazırlamaktır (Kutluk, 1996, s.3. akt Batbay ve Aydınoglu, 2006: 2).

Lisans kademesinde yer alan güzel sanatlar fakülteleri, sanatın her alanında, özgür ve yaratıcı bireylerin yetişmesini amaç edinen, görsel ve işitsel alanda topluma katkıda bulunabilecek sanatçıların yetiştirilmesinde aktif rol oynayan önemli bir kurumdur. Uzman eğitimciler tarafından resim, heykel, seramik ve müzik gibi birçok alanda eğitim verilmektedir. Güzel Sanatlar Fakülteleri müzik bölümlerindeki öğrenim süreci Türk Halk Müziği, Klasik Türk Müziği ve Klasik Batı Müziği alanları kapsamında gerçekleşmektedir (Bulut ve Özfindık, 2011: 74). Lisans düzeyinde eğitim veren tüm MME kurumlarına lise düzeyinden başlayarak öğrenciler yetiştiren en önemli kurum ise güzel sanatlar liseleridir. Bu kurumların temel amacı ise öğrenim gören öğrencilerin güzel sanatlar alanı çerçevesinde ilgi ve yönelimleri doğrultusunda eğitim almaları sağlanarak öğrencilerin bir üst kademe olan lisans kademesine hazırlanmaları amaçlanmaktadır.

MME veren tüm kurumların programları incelendiğinde müzik teorisi eğitimi, bestecilik eğitimi, ses eğitimi, çalgı eğitimi, müzik bilimciliği eğitimi ve müzik eğitimciliği eğitimleri gibi her biri ayrı bir uzmanlık alanı olan (Albuz, 2004:106) farklı eğitim içeriklerini kapsadığı görülmektedir. Her ne kadar bu boyutlar tüm kurumlarda benzerlik gösterse kurumun yapısı ve hedefi doğrultusunda zamanlama, ağırlık ve işleniş biçimleri bakımından farklılıklar gösterdikleri söylenebilir.

Tüm MME kurumlarında yer alan ve benzerlik gösteren temel eğitim alanları içerisindeki çalgı eğitimi, devinme, duyu ve biliş bakımından ilgili davranışlara benzer önemi veren eğitim boyutu olasıdan dolayı (Güdek ve Tufan, 2008:78) söz konusu diğer boyutlar arasında çalgı eğitimi bireysel gelişim sürecine aracılık yapmasından ötürü önemli ve gerekli bir boyuttur.

Dolayısıyla çalgı eğitimi, çalgı icra yeterliliğini belirtmek adına birtakım yeterliliklerin sistemli bir biçimde edinilmesinden meydana gelen eğitim öğretim sürecini içerir. Çalgı eğitiminde söz konusu eğitim sürecinin gerçekleştirilmesi birtakım iç ve dış faktörlerin etkisi ile gerçekleşir. İç faktörler, çalgının icrasına özgü fiziksel ve duygusal yeterlilik ile zekâ olarak sınıflandırılmakta, dış faktörler ise öğretim sürecini oluşturan çevre gibi temel unsurlar olarak yer almaktadır (Çoban, 2011:116). Çalgı eğitimi bireyin çalgı çalma yoluyla gerçekleştirdiği müziksel edinimlerinde amaçlı çeşitlik ve farklılık meydana getirilmesidir. Çalgı çalma yoluyla kişisel ve sosyal açıdan bireyin kalıcı kazanımlar elde etmesi sağlanarak gelişimi desteklenmektedir. Çalgı eğitimi yoluyla bireyler müziksel edinimlerde bulunarak kişisel becerilerinin gelişmesi sağlar ve bu yolla kendini ifade edebilen ve kendine inancı tam bireylerin yetişmesini sağlamasıyla birlikte sosyal kazanımlar elde etmesini sağlar (Angı, 2005:2). Çalgı çalma yoluyla birey edindiği müziksel edinimleri geliştirerek yeni müziksel ürünler ortaya koyar, müziksel beğeni ve bilgi düzeyini arttırarak repertuar birikimini genişletir (Şeker,2011:1).

MME kurumlarındaki çalgı eğitiminin; piyano, keman, viyolonsel, ud, kanun, tambur, kabak kemane, dilsiz kaval, bağlama olmak üzere çeşitlilik gösteren ve tüm müzik türlerine hitap ederen bir yelpazesi bulunmaktadır. Bu çalgılar içerisinde bağlama kökeni kopuza dayanmasıyla birlikte geniş bir çalgı ailesine sahiptir. Bağlama yaşadığımız coğrafyadaki geleneksel kültürümüzün en önemli simgelerinden biri olması, Türk halk müziği icrasında geçmişte ve günümüzde aktif olarak yer alması ve Geleneksel Türk kültüründe zengin bir geçmişe sahip olması gibi nitelik ve özellikleriyle üzerinde durulması gereken önemli bir çalgıdır.

Bağlama geleneksel Türk kültüründe ozanlık geleneği ile bulunmasıyla birlikte kopuz çalgısının devamlılığını sağlayan bir Türk halk müziği çalgısı olarak tarihimizde yer alarak günümüze ulaşmıştır (Ayşan,1999:9).

Tarihsel süreç içerisinde akademik açıdan bağlama eğitimi ve öğretimi Cumhuriyet döneminden itibaren görülmeye başlandığı literatürde yer alan kaynaklarda karşılaşılmaktadır. Cumhuriyet dönemi öncesinde bağlama öğretiminde geleneksel yöntem ve metotlara dayanarak usta-çırak ilişkisi içerisinde gerçekleşmekteydi.

Cumhuriyet dönemiyle birlikte bağlama öğretiminde ilk sistemli çalışmalar görülmeye başlanmıştır. Akademik anlamda ise ilk bağlama dersleri 1973 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünde yer bulmuştur. 1976 yılında da İstanbul'da Türk Müziği Devlet Konservatuarının açılmasıyla birlikte bağlama öğretimi sistemli bir yapı içerisine girerek önemli gelişmeler kat etmiştir (Yener, 1993:1).

Türk Müziği Devlet Konservatuarlarının açılmasıyla birlikte tarihte öncelikle geleneksel yöntemlerle usta-çırak ilişkisi içerisinde yetişmiş bir nesil öğretim elemanı olarak görev almıştır. Günümüzde bu nesilin yetiştirmiş olduğu öğrenciler, eğitimci görevini üstlenmiştir. Türk müziği okullarının geç açılmış olması, eğitim ve öğretiminin geliştirilmesine yönelik çabaların yetersizliği, Türk müziği ile ilgili sorunların

çözülemez hâlede devam etmesi ve öğretim sürecinde geleneksel ilişkisinin halen hâkim olmasına neden olmuştur (Ekici, 2012:5).

Usta çırak ilişkisi gibi geleneksel yöntemlerle çalgı eğitimi alan ve ilerleyen süreçlerde çalgı eğitimcisi olan bağlama veya diğer Türk müziği çalgıları eğitimcilerinin, birbirleri arasında çoğunlukla birbirlerinden ayrı biçimde icra, pozisyon ve terminolojik bağlamda farklılık göstermektedir. Bu nedenle söz konusu farklılık durumları öğrencilere aksettirilmekte ve icra, pozisyon ve terminolojik bağlamda ortak bir anlayış olmayan bir çalgı eğitimi günümüzde yer almaktadır (Haşhaş, 2013: 26).

Çalgı eğitiminde öğrencinin çalgıya eğiliminin ve çalgı eğitimi sürecinin sağlıklı bir şekilde kazandırılabilmesi a istikrarlı bir biçimde disiplinli çalışmak bir hayli elzemdir. Bu şekilde öğrencilerin disiplin gerektiren çalışma sürecine uyum sağlaması ve derse yönelik olumlu edinimlerin sağlanmasında motivasyonun etkisi yadsınamaz bir gerçektir (Orhan, 2006:20).

Bu bağlamda çalgı eğitiminde bağlama eğitiminin halen geleneksel yöntemlere dayanması ve bağlama eğitiminde metodolojik anlayışların farklılık göstermesi sebebiyle MME alan bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeyi durumlarının karşılaştırılarak derinlemesine incelenmesi, söz konusu öğretim süreçlerinin iyileştirilmesi adına önem teşkil etmektedir.

Motivasyon; fiziksel ve psikolojik etkinlikleri başlatma, yönetme ve sürekliliğini sağlamayı içeren süreçlerin geneli olarak tanımlanmaktadır. Motivasyon bireyi biçimlendiren enerji anlamına gelmektedir. Bireyde meydana gelen ve bireyi yönlendiren bir dürtü veya itici etkidir. Psikolojide içsel itici güç ile hedefe yönelik amaçlı eğilimler gösterme süreci olarak tanımlanır (Tevruz, 1992. Akt. Önen ve Tüzün, 2005:19).

Eğitim öğretim sürecinde motivasyon bir ön koşul görevi üstlenmektedir. Sınıf ortamında meydana gelen öğrenme güçlüklerinin ve disiplin olaylarının çoğunluğunun sebebi motivasyon ile bağlantılıdır (Kıran ve Çelik, 2018:222). Güdü davranışın gerçekleştirilmesinde bireyi yönlendiren bir faktör olmasıyla beraber bireyi hedefe yönelik tepkilerde bulunmaya zorlamaktadır. Söz konusu zorunluluk eğitimde öğrencinin herhangi bir şey öğrenmesine yönelik bir zorunluluk durumudur. Motivasyon eğitimde öğrenme için gerekli bir ön şarttır. Bu bağlamda motivasyon düzeyi yeterince yüksek olmayan herhangi bir öğrenci, öğrenmeye hazır bir durumda değildir (Selçuk, 2004: 211).

Söz konusu önem doğrultusunda MME kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. İlgili amaç bağlamında araştırmada, “MME kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeyleri farklılık göstermekte midir?” sorusuna cevap aranmıştır. Buna paralel olarak ise MME kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeylerinin; öğrenim görülen üniversite, fakülte, sınıf ve yaş, cinsiyet, mezun olunan lise türü değişkenleri bakımından farklılık gösterme durumları tespit edilmiştir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmada, MME kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeylerinin; öğrenim görülen üniversite, fakülte, sınıf ve yaş, cinsiyet, mezun olunan lise türü değişkenleri bakımından farklılık gösterme durumlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Modeli ve Çalışma Grubu

Araştırma tarama modeli çerçevesinde betimsel bir araştırmadır. Önceden ya da hala varlığını sürdüren olayı var olduğu biçiminde betimlemeyi amaçlayan araştırma biçimidir. Araştırmada konu olarak yer alan birey olay veya nesne olayın gerçekleştiği durum ekseninde belirtilmeye çalışılır (Kuzu, 2013: 26).

Araştırmanın örneklem grubu, 2022-2023 akademik yılında, ülkemizdeki MME kurumları olan Güzel Sanatlar/Müzik ve Sahne Sanatları Fakülteleri ve Devlet Konservatuarlarının Müzik bölümleri ile, Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Anabilim dallarında öğrenim gören toplam 137 bağlama eğitimi öğrencisinden meydana gelmektedir (Tablo 1).

Tablo 1: Örneklem grubu öğrencilerinin demografik özellikleri

Değişken	Grup	N	%
Üniversite	Ondokuz Mayıs	19	13,9
	Hitit	12	8,8
	Ordu	39	28,5
	Erciyes	19	13,9
	Gazi	5	3,6
	Akdeniz	19	13,9
	Niğde Ömer Halisdemir	11	8,0
	Trabzon	13	9,5
Fakülte	Eğitim	32	23,4
	Güzel Sanatlar	70	51,1
	Devlet Konservatuvarı	35	25,5
Sınıf	1. Sınıf	41	29,9
	2. Sınıf	31	22,6
	3. Sınıf	29	21,2
	4. Sınıf	36	26,3
Yaş	18 yaş	9	6,6
	19-23 yaş	96	70,1
	24-28 yaş	16	11,7
	29 yaş ve üzeri	16	11,7
Cinsiyet	Bayan	52	38,0
	Bay	85	62,0
Mezun Olunan Lise Türü	Genel Lise	63	46,0
	GSL	45	32,8
	Diğer	29	21,2

Araştırmaya katılan öğrencilerin %28,5'i Ordu Üniversitesinde öğrenim görmekte olup fakültelelere göre en büyük grubu %51,1 ile Güzel Sanatlar Fakültesi/ Müzik Sahne Sanatları Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilerin sınıflara göre dağılımları dengeli olup en büyük grubu %29,9 ile 1. sınıfa devam edenler, en küçük grubu ise %21,2 ile 3. sınıfa devam edenler oluşturmaktadır. Öğrencilerin %70,1'i 19-23 yaş grubunda yer almaktadır. Öğrencilerin büyük çoğunluğu, %62 ile bay olup %46,0'sı genel lise mezunudur.

Veri Toplama Araçları Ve Analizi

Araştırmanın verilerini toplamak üzere, bir kişisel bilgi formu ile bir ölçme aracından yararlanılmıştır. Öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen ve altı sorudan oluşan bir form kullanılmıştır. Öğrencilerin, bireysel çalgı dersine yönelik motivasyon düzeylerinin saptanması amacıyla Girgin (2015) aracılığıyla gelişmesi sağlanan, yirmi beş madde ve üç bağımsız boyuttan meydana gelen Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek için yapılan geçerlik-güvenirlik çalışmaları sonucunda, ölçeğin toplam varyans değerinin %53,0'unu belirttiği ve güvenilirlik katsayılarının Motivasyonsuzluk boyutu için 90, Başarı Motivasyonu boyutu için 88 ve Çalışma Motivasyonu boyutu için 76 olduğu bulunmuştur. Ölçeğin geneline ait güvenilirlik katsayısı ise 77'dir. Likert tipli ölçekte maddeler, 'Hiç katılmıyorum' (1) ile 'Tamamen katılıyorum' (5) derecelendirmelerinden biri seçilerek işaretlenmektedir. Boyuttan/faktörden alınan puan, öğrencilerin o alanda motivasyon düzeyini göstermektedir.

Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeğinin bu araştırma için de güvenilirlik katsayıları hesaplanmış ve Motivasyonsuzluk boyutu için güvenilirlik katsayısı 0,931; Başarı Motivasyonu boyutu için 0,912 ve Çalışma Motivasyonu boyutu için 0,898 olduğu bulunmuştur. Öğrencilerden, Kişisel Bilgi Formu, Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği yoluyla toplanan veriler düzenlenerek SPSS 25.0 programında istatistiksel analizler yapılmıştır. Yapılacak analizler öncesi verilerin normallik dağılımları *Kolmogorov-Smirnov (K-S)* ve Shapiro-Wilk (S-W) testleri ile incelenmiş ve istatistiksel tekniklere bundan sonra karar verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin bağlama dersi motivasyon puanlarının normallik dağılımına ilişkin analiz sonuçları

Değişkenler	Çalgı Performansı Özyeterlik İnancı Ö.		
	Motivasyonsuzluk	Başarı Motivasyonu	Çalışma Motivasyonu
Üniversite	0,021*	0,020*	0,006**
Fakülte	0,214	0,261	0,146
Sınıf	0,198	0,304	0,315
Yaş	0,025*	0,036*	0,041*
Cinsiyet	0,484	0,386	0,309
Lise	0,375	0,378	0,226

*P<.05, **P<.01

Pallant'a (2005) göre analizi yapılacak veri grubunun normallik dağılımı göstermesi için $p>.05$ olmalıdır (Pallant, 2005). Normallik dağılımı incelenen grubun büyüklüğüne (n) göre $n<50$ için Shapiro-Wilk (S-W) ve $n>50$ için *Kolmogorov-Smirnov (K-S)* testi sonuçlarına bakılmalıdır (Bursal, 2017, s.45). Tablo 2'den de izleneceği üzere, öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversite ve yaşlarına göre Bireysel Çalgı Dersi

Motivasyon Ölçeği puanları normal dağılım göstermezken ($p<.05$ ve $p<.01$), diğer dört değişken bakımından ise normal dağılım göstermektedir ($p>0,05$).

Öğrencilerin, cinsiyete göre bağlama dersi motivasyonu puanlarının karşılaştırılmasında bağımsız gruplar t-testi, öğrenim görülen fakülte, öğrenim görülen sınıf ve mezun olunan liseye göre puanlarının karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve yaşa göre puanlarının karşılaştırılmasında ise non-parametrik Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır. Tüm istatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, genel amaç çerçevesinde, verilerin analizi sonucu elde edilen bulgular ve yorumlar yer almıştır.

Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

MME kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin, öğrenim gördükleri üniversite, fakülte ve sınıf, yaşları, cinsiyeti ve mezun oldukları lise türüne göre bağlama dersine yönelik motivasyon düzeylerinde (puanlarında) anlamlı fark olup olmadığı aşağıda incelenmiştir. Öğrencilerin demografik gruplarına göre puanları arasında anlamlı fark bulunduğu durumda T testi için Cohen's d, ANOVA ve Kruskal-Wallis H testinde Eta-kare (η^2) etki derecesi bulunmuştur. Cohen's d değeri .20 ve altında 'küçük', .50'ye kadar 'orta', .80'e kadar 'büyük' ve .80'in üzerine çıktığında ise 'çok büyük' etki şeklinde kabul edilmektedir (Can, 2017, s.141). " η^2 (Eta) değerinin 0,010-0,060 arasında olması 'küçük', 0,060-0,140 arasında olması 'orta' ve 0,140 ile yukarısında olması 'büyük' etki derecesi olduğunu vermektedir (Green ve Salkind, 2014, s.158).

Tablo 3: Öğrencilerin bağlama dersi motivasyonu puanlarının üniversiteye göre karşılaştırılması

Ölçek	Üniversite	Betimsel		Kruskal-Wallis H			M-W	Etki (η^2)
		n	Sıra Ort.	χ^2	sd	p		
Motivasyonsuzluk	Ondokuz Mayıs(1)	19	64,32	5,13	7	0,334	-	-
	Hitit (2)	12	73,63					
	Ordu (3)	39	65,27					
	Erciyes (4)	19	72,18					
	Gazi (5)	5	70,30					
	Akdeniz (6)	19	62,87					
	Niğde Ömer Halisdemir (7)	11	77,73					
	Trabzon (8)	13	71,50					
Başarı Motivasyonu	Ondokuz Mayıs (1)	19	71,18	17,70	7	0,013*	7 <Diğer	0,129
	Hitit (2)	12	70,13					
	Ordu (3)	39	71,04					
	Erciyes (4)	19	68,84					
	Gazi (5)	5	73,30					
	Akdeniz (6)	19	70,82					
	Niğde Ömer Halisdemir (7)	11	33,55					
	Trabzon (8)	13	63,88					
Çalışma Motivasyonu	Ondokuz Mayıs (1)	19	83,71	28,08	7	0,000***	1, 2, 3 > 7	0,205
	Hitit (2)	12	89,75					
	Ordu (3)	39	85,49					
	Erciyes (4)	19	72,00					
	Gazi (5)	5	64,90					
	Akdeniz (6)	19	56,00					
	Niğde Ömer Halisdemir (7)	11	40,73					
	Trabzon (8)	13	59,77					

* $p<.05$, *** $p<.001$

Öğrencilerin, bağlama dersine yönelik başarı motivasyonu [$X^2(7)=17,70$; $p=0,013$] ve çalışma motivasyonu [$X^2(7)=17,70$; $p<.001$] düzeylerinin, öğrenim gördükleri üniversiteye göre farklılık gösterdiği saptanmıştır (Tablo 4). Hangi gruplar arasında motivasyon puanlarının yüksek olduğunu bulmaya yönelik yapılan post-hoc Mann-Whitney U testine göre;

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin başarı motivasyonu düzeyleri (Sıra Ortalaması Niğde=33,55) diğer tüm öğrencilerden daha düşüktür (Sıra Ortalaması Ondokuz Mayıs=71,18; Sıra Ortalaması Hitit=70,13; Sıra Ortalaması Ordu =71,04; Sıra Ortalaması Erciyes=68,84; Sıra Ortalaması Gazi =73,30; Sıra Ortalaması Akdeniz =70,82; Sıra Ortalaması Trabzon=63,88). Öğrenim görülen üniversitenin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik başarı motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu bulunmuştur ($\eta^2=0,129$).

Ondokuz Mayıs, Hitit ve Ordu Üniversitesi öğrencilerinin (Sıra Ortalaması Ondokuz Mayıs =83,71; Sıra Ortalaması Hitit Ü.=89,75; Sıra Ortalaması Ordu =85,49) çalışma motivasyonu düzeylerinin Niğde Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerden (Sıra Ortalaması Niğde =40,73) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Öğrenim görülen üniversitenin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik çalışma motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve ‘büyük’ olduğu bulunmuştur ($\eta^2=0,205$).

Söz konusu bulgular doğrultusunda Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin bağlama dersine yönelik başarı ve çalışma motivasyonu düzeylerinin diğer üniversitelere nazaran daha düşük olduğu saptanmıştır.

Öğrencilerin başarı ve çalışma motivasyonu düzeylerinin üniversitelere göre düşük ve yüksek düzeyde olmasında sınıf ikliminin (sınıf ortamı, fiziksel düzenlemeler ve psikolojik durumlar, öğretim elemanı ve öğrenci ilişkileri, akademik öz yeterlik, tutumlar, eğitim programları ve öğretim süreci), yardımcı kaynakların ve üniversitenin bulunduğu ilin mevcut durumunun etkisi olduğu söylenebilir.

Öğretimde kullanılan öğretim yöntemleri çerçevesinde bağlama eğitiminde halen usta çırak ilişkisinin hâkim olmasının MME kurumlarındaki bağlama öğretimi süreçlerinde farklılık meydana getirdiği düşünülmektedir. Bunun sonucunda öğrencilerin başarı ve çalışma motivasyonu düzeylerinin olumsuz anlamda etkilendiği söylenebilir.

İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4: Öğrencilerin bağlama dersi motivasyonu puanlarının fakülteye göre karşılaştırılması

Boyut	Fakülte	Betimsel İst.			ANOVA		Tukey HSD	Etki (η^2)
		n	\bar{X}	ss	F	p		
Motivasyonsuzluk	Eğitim (1)	32	1,65	0,88	3,77	0,025	-	-
	Güzel Sanatlar (2)	70	1,31	0,50				
	Devlet Konservatuarı. (3)	35	1,33	0,44				
Başarı Motivasyonu	Eğitim (1)	32	4,38	0,78	0,66	0,521	-	-
	Güzel (2)	70	4,53	0,47				
	Devlet Konservatuarı (3)	35	4,42	0,77				
Çalışma Motivasyonu	Eğitim (1)	32	3,08	0,97	10,98	0,000***	2, 3 > 1	0,128
	Güzel Sanatlar (2)	70	3,91	0,73				
	Devlet Konservatuarı (3)	35	3,69	0,89				

***p<.001

Öğrencilerin, öğrenim gördükleri fakülteye bağlı olarak sadece çalışma motivasyonu puanlarının farklılaştığı [F (2; 134)=10,98; p<.001] bulunmuştur (Tablo 5).

Hangi fakültedeki öğrenciler arasında çalışma motivasyonu puanlarının farklı olduğunu belirlemek için yapılan post-hoc Tukey HSD testine göre; Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuarı öğrencilerinin (\bar{X} Güzel Sanatlar=3,91; \bar{X} Devlet Konservatuarı.=3,69) çalışma motivasyonu düzeyleri/puanları, diğer öğrencilerden daha yüksektir (\bar{X} Eğitim=3,08). Öğrenim görülen fakültenin, öğrencilerin, çalışma motivasyonu düzeyi üzerindeki etkisinin anlamlı ve ‘orta’ düzeyde olduğu bulunmuştur ($\eta^2=0,128$).

Bu bulgulardan Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuarında öğrenim gören öğrencilerin çalışma motivasyonu düzeylerinin Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumun fakültelerde, bağlama eğitimine ayrılan haftalık ders saati sayısının az olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarının öğretim programlarının çok kapsamlı olması (alan eğitimi – meslek bilgisi eğitimi – genel kültür eğitimi) ve bunun sonucunda çalgı eğitimi kapsamında bağlama eğitimine etüt saatine ayrılan sürenin yeterli olmaması nedeniyle öğrencilerinin çalışma motivasyonu düzeylerine olumsuz anlamda etkisi olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Güzel Sanatlar Fakültesi ve Devlet Konservatuarlarında bağlama eğitimi alan öğrencilerin çalışma ve başarı motivasyonu düzeylerinin yüksek çıkmasında öğretim programlarındaki alan derslerinin (alan eğitimi ve genel kültür eğitimi) öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak düzeyde olmasının etkisi olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 5: Öğrencilerin bağlama dersi motivasyonu puanlarının sınıfa göre karşılaştırılması

Boyut	Sınıf	Betimsel İst.			ANOVA		Tukey HSD	Etki (η^2)
		n	\bar{X}	ss	F	p		
Motivasyonsuzluk	1. Sınıf	41	1,33	0,45	1,67	0,176	-	-
	2. Sınıf	31	1,61	0,81				
	3. Sınıf	29	1,31	0,48				
	4. Sınıf	36	1,37	0,66				
Başarı Motivasyonu	1. Sınıf	41	4,57	0,41	0,53	0,663	-	-
	2. Sınıf	31	4,45	0,49				
	3. Sınıf	29	4,43	0,82				
	4. Sınıf	36	4,40	0,78				
Çalışma Motivasyonu	1. Sınıf	41	3,45	0,78	3,46	0,018*	3, 4 > 1, 2	0,086
	2. Sınıf	31	3,32	0,96				
	3. Sınıf	29	3,84	0,97				
	4. Sınıf	36	3,96	0,82				

*p<.05

Öğrencilerin, öğrenim sınıfa göre çalışma motivasyonu puanlarının farklılaştığı [F (3; 133)=3,46; p=0,018] bulunmuştur (Tablo 6).

Hangi sınıftaki öğrenciler arasında çalışma motivasyonu puanlarının farklı olduğunu belirlemek için yapılan post-hoc Tukey HSD testine göre; 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin (\bar{X} 3. Sınıf=3,84; \bar{X} 4. Sınıf=3,96) çalışma motivasyonu düzeyleri/puanları, 1 ve 2. sınıf öğrencilerinden daha yüksektir (\bar{X} 1. Sınıf=3,45; \bar{X} 2. Sınıf=3,32). Öğrenim görülen sınıfın, öğrencilerin, çalışma motivasyonu düzeyi üzerindeki etkisinin anlamlı ve ‘orta’ düzeyde olduğu bulunmuştur ($\eta^2=0,086$).

Bu bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğrencilerin çalışma motivasyonu düzeylerinde farklılık olduğu, 1 ve 2. sınıf düzeyindeki öğrencilerin motivasyon düzeylerinin 3 ve 4. sınıf düzeyindeki öğrencilere nazaran daha düşük düzeyde olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durum 1 ve 2. sınıf düzeyinde temel çalgı eğitimi ile kondisyon çalışmalarına ağırlık verilmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. 3 ve 4. sınıf düzeyinde ise yöresel icra tekniklerinin öğrenimine ağırlık verilmesi, repertuarın önem kazanması ve zaman geçtikçe öğrencinin çalgıya hakimiyetinin artmasının öğrencinin çalgıya olan ilgisini ve çalışma isteğini arttırdığı düşünülmektedir. Bununla birlikte 3 ve 4. sınıf düzeylerindeki öğrencilerin çalışma motivasyonu düzeylerinin olumlu anlamda etkilendiği söylenebilir.

Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 6: Öğrencilerin bağlama dersi motivasyonu puanlarının yaşa göre karşılaştırılması

Ölçek	Yaş	Betimsel		Kruskal-Wallis H			M-W	Etki (η^2)
		n	Sıra Ort.	χ^2	sd	p		
Motivasyonsuzluk	18 yaş ve altı (1)	9	72,17	6,12	3	0,106	-	-
	19-23 yaş (2)	96	70,10					
	24-28 yaş (3)	16	80,63					
	29 yaş ve üstü (4)	16	49,00					
Başarı Motivasyonu	18 yaş ve altı (1)	9	48,53	10,49	3	0,015*	4 > 1, 2	0,077
	19-23 yaş (2)	96	45,37					
	24-28 yaş (3)	16	68,96					
	29 yaş ve üstü (4)	16	93,31					
Çalışma Motivasyonu	18 yaş ve altı (1)	9	64,72	11,92	3	0,008**	4 > 1, 2, 3	0,087
	19-23 yaş (2)	96	65,93					
	24-28 yaş (3)	16	64,53					
	29 yaş ve üstü (4)	16	98,66					

*p<.05, **p<.01

Öğrencilerin, bağlama dersine yönelik başarı motivasyonu [$X^2(3)=10,49$; p=0,015] ve çalışma motivasyonu [$X^2(3)=11,92$; p=0,008] düzeylerinin, yaşa göre farklılaşma gösterdiği bulunmuştur (Tablo 7). Hangi yaş grupları arasında motivasyon puanlarının yüksek olduğunu bulmaya yönelik yapılan post-hoc Mann-Whitney U testine göre;

29 ve üstü yaş grubundaki öğrencilerin başarı motivasyonu düzeyleri (Sıra Ortalaması 29 ve üstü=93,31) 18 yaş ve altı ile 19-23 yaşındaki öğrencilerden daha yüksektir (Sıra Ortalaması 18 ve altı=48,53; Sıra Ortalaması 19-23 yaş=45,37). Yaşın, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik başarı motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve ‘orta’ olduğu bulunmuştur ($\eta^2=0,077$).

29 ve üstü yaş grubundaki öğrencilerin çalışma motivasyonu düzeyleri (Sıra Ortalaması 29 ve üstü=98,66) diğer öğrencilerden daha yüksektir (Sıra Ortalaması 18 ve altı=64,72; Sıra Ortalaması 19-23 yaş=65,93;

Ortalaması 24-28 yaş=64,53). Yaşın, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik çalışma motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu bulunmuştur ($\eta^2=0,087$).

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin başarı ve çalışma motivasyonu düzeylerinin yaşa göre farklılık gösterdiği, 29 yaş ve üzeri yaş grubundaki öğrencilerin başarı ve çalışma motivasyonu düzeylerinin diğer yaş gruplarındaki öğrencilerin motivasyon düzeylerine göre daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum yaş ile başarı ve çalışma motivasyonu düzeyleri arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğunu göstermektedir. Yaşı büyük olan öğrencilerin zamanın getirdiği kişisel birikim ve tecrübelerin etkisiyle çalışma ve başarmaya yönelik isteklerinin daha fazla olduğu ve bu durumun öğrencilerin eğitim sürecine olumlu anlamda yansıtıldığı düşünülmektedir.

Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 7: Öğrencilerin bağlama dersi motivasyonu puanlarının cinsiyete göre karşılaştırılması

Boyut	Cinsiyet	Betimsel İst.		t-test			Etki (d)	
		n	\bar{X}	ss	t	sd		p
Motivasyonsuzluk	Bayan	52	1,43	0,66	0,54	135	0,591	0,09
	Bay	85	1,38	0,58				
Başarı Motivasyonu	Bayan	38	4,58	0,42	2,36	135	0,006**	0,47
	Bay	74	4,36	0,74				
Çalışma Motivasyonu	Bayan	52	3,81	0,81	2,83	135	0,002**	0,51
	Bay	85	3,48	0,94				

**p<.01

Öğrencilerin, bağlama dersine yönelik başarı motivasyonu [$t(135)=2,36$; $p=0,006$] ve çalışma motivasyonu [$t(135)=2,83$; $p=0,002$] düzeylerinin, cinsiyete göre farklılaşma gösterdiği bulunmuştur (Tablo 8).

Bayan ve bay öğrencilerin başarı motivasyonu düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğu ve bu farkın bayan öğrenciler lehine olduğu bulunmuştur (\bar{X} Bayan=4,58; \bar{X} Bay=4,36). Cinsiyetin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik başarı motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu bulunmuştur ($d=0,47$).

Kadın ve erkek öğrencilerin çalışma motivasyonu düzeyleri arasında da anlamlı bir fark olduğu ve bu farkın yine bayan öğrenciler lehine olduğu bulunmuştur (\bar{X} Bayan=3,81; \bar{X} Bay=3,48). Cinsiyetin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik çalışma motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'büyük' olduğu bulunmuştur ($d=0,51$).

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin çalışma ve başarı motivasyonu düzeylerinde cinsiyet değişkenine göre farklılık olduğu, bayan öğrencilerin çalışma ve başarı motivasyonu düzeylerinin bay öğrencilere göre daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durum bayan öğrencilerin bağlama dersine yönelik ilgilerinin ve dersin gerektirdiği hedef kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik hazır bulunuşluklarının daha fazla olduğunu göstermektedir. Sosyal çevredeki cinsiyet algısı düşünüldüğünde bay bağlama öğrencilerinin sayılarının bayanlara göre daha az olması toplumda bayan bağlama öğrencilerinin baylara göre daha fazla takdir görmesine ve ön planda olmasına neden olduğu düşünülmektedir. Bu durumun bayan öğrencilerin motivasyon düzeyleri üzerinde olumlu anlamda etkisi olduğu söylenebilir. Günümüzde bayan bağlama icracılarının sayısının az olması öğrencilerde rol model olma isteği uyandırdığından derse yönelik motivasyon düzeylerinin yüksek olmasında olumlu etkisinin olduğu düşünülmektedir. Bunun sonucunda bayan öğrencilerin çalışma ve başarıya motivasyonu düzeylerinin yüksek olmasında toplumsal açıdan cinsiyet olgusunun etkisinin var olduğu yorumu yapılabilir.

Candan (2022) Toplumsal cinsiyet algısının bayan bağlama öğrencilerinin eğitim sürecine etkileri üzerinde yapmış olduğu araştırmasındaki öğretim elemanı görüşleri ile bu konuya şu şekilde açıklık getirmektedir. Candan araştırmasında toplumsal cinsiyet normlarının bayan bağlama öğrencilerinin bağlama eğitimi sürecine olumlu etkileri olduğu sonucuna varmıştır. Araştırmada bayan bağlama öğrencilerini ders sürecinde demoralize eden unsurları incelenmiş ve bunun sonucunda öğretim elemanlarının bir kısmının eğitim sürecinde olumsuz bir durum olmadığını diğerlerinin ise gözlem boyutunda bay öğrencilere göre demoralize olduklarını belirtmişlerdir. Candan araştırmasında söz konusu demoralize durumlarının motivasyon ile ilişkilenebileceği sonucuna ulaşmıştır (Candan, 2022:47).

Altıncı Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 8: Öğrencilerin bağlama dersi motivasyonu puanlarının mezun olunan liseye göre karşılaştırılması

Boyut	Lise	Betimsel İst.			ANOVA		Tukey HSD	Etki (η^2)
		n	\bar{X}	ss	F	p		
Motivasyonsuzluk	Genel Lise (1)	63	1,46	0,75	0,54	0,582	-	-
	GSL (2)	45	1,34	0,48				
	Diğer (3)	29	1,36	0,45				
Başarı Motivasyonu	Genel Lise (1)	63	4,36	0,78	3,59	0,011*	2 > 1, 3	0,092
	GSL (2)	45	4,63	0,51				
	Diğer (3)	29	4,30	0,43				
Çalışma Motivasyonu	Genel Lise (1)	63	3,47	0,97	4,27	0,004**	2 > 1, 3	0,116
	GSL (2)	45	3,91	0,78				
	Diğer (3)	29	3,56	0,83				

*p<.05, **p<.01

Öğrencilerin, bağlama dersine yönelik başarı motivasyonu [F (2; 134)=3,59; p=0,011] ve çalışma motivasyonu [F (2; 134)=4,27; p=0,004] düzeylerinin, mezun olunan liseye göre farklılaşma gösterdiği bulunmuştur (Tablo 9). Hangi liseden mezun öğrenciler arasında motivasyon puanlarının yüksek olduğunu bulmaya yönelik yapılan post-hoc Tukey HSD testine göre;

Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrencilerin (\bar{X} GSL=4,63) başarı motivasyonu düzeyleri, genel ve diğer liselerden mezun öğrencilerden daha yüksektir (\bar{X} Genel Lise=4,36; \bar{X} Diğer=4,30). Mezun olunan lisenin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik başarı motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve ‘orta’ olduğu bulunmuştur ($\eta^2=0,092$).

Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrencilerin (\bar{X} GSL=3,91) çalışma motivasyonu düzeyleri, genel ve diğer liselerden mezun öğrencilerden daha yüksektir (\bar{X} Genel Lise=3,47; \bar{X} Diğer=3,56). Mezun olunan lisenin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik çalışma motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve ‘orta’ olduğu bulunmuştur ($\eta^2=0,116$).

Bu bulgular doğrultusunda Güzel sanatlar lisesi mezunu olan öğrencilerin başarı ve çalışma motivasyonu düzeylerinin genel ve diğer liselerden mezun olan öğrencilere göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun öğrencilerin MME kapsamında lise kademesiyle birlikte erken yaşta başlamasının etkisinin olduğu düşünülmektedir. Güzel sanatlar liselerinde gerekli teknik bilgi ve birikimlerin erken yaşta edinilmesinin öğrencilerin lisans kademesindeki eğitim süreçlerini ve çalgı hakimiyetini olumlu anlamda desteklediği, genel ve diğer lise türlerinden mezun olan öğrencilerin güzel sanatlar liselerinde eğitim görmüş öğrencilere göre daha fazla çaba sarf ettiği söylenebilir. Bu durumun da öğrencilerin çalışma ve başarı motivasyonları üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri olduğu yorumu yapılabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, bazı demografik özelliklerine göre bağlama dersine yönelik motivasyon düzeylerinin karşılaştırılmasına ilişkin yapılan fark analizlerinin sonuçları Tablo 10’da özetlenmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin bağlama dersi motivasyonu düzeylerinin karşılaştırılmasına yönelik özet tablo

Değişken/Ölçek	Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği		
	Motivasyonsuzluk	Başarı Motiv.	Çalışma Motiv.
Üniversite	-	*	***
Fakülte	-	-	***
Sınıf	-	-	*
Yaş	-	*	**
Cinsiyet	-	**	**
Mezun olunan lise	-	*	**

Fark *p<.05, **p<.01, ***p<.001 düzeyinde anlamlıdır.

Buna göre;

Öğrencilerin, başarı motivasyonu düzeyleri, üniversite, yaş, cinsiyet ve mezun olunan liseye göre anlamlı farklılık gösterirken (p<.05), öğrenim görülen fakülte ve sınıfa göre ise farklılaşmamaktadır (p>.05).

Öğrencilerin, çalışma motivasyonu düzeyleri, üniversite, fakülte, sınıf, yaş, cinsiyet ve mezun olunan liseye göre anlamlı farklılık göstermektedir (p<.05).

Bu bulgular doğrultusunda bağlama öğrencilerinin çalışma ve başarı motivasyonu düzeylerinin farklı değişkenler açısından anlamlı farklılıklar gösterdiği saptanmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bulguları doğrultusunda ulaşılan sonuçlar;

1. Öğrencilerin, başarı motivasyonu ve çalışma motivasyonu düzeylerinin, öğrenim gördükleri üniversiteye göre farklılaşmalar gösterdiği, söz konusu üniversiteler arasında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin başarı motivasyon düzeylerinin diğer üniversitelere nazaran daha düşük olduğu, sırasıyla Ondokuz Mayıs, Hitit, ve Ordu üniversitelerinin çalışma motivasyonu düzeylerinin Niğde üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerden daha yüksek olduğu, öğrenim görülen üniversitenin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik çalışma motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'büyük' olduğu,
2. MME kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerin motivasyon düzeylerinin, öğrenim gördükleri fakülteye bağlı olarak sadece çalışma motivasyonu düzeylerinin farklılaştığı, Güzel Sanatlar fakültesi ve Devlet Konservatuvarı öğrencilerinin çalışma motivasyonu düzeylerinin diğer öğrencilerden daha yüksek olduğu, bu bağlamda MME alan öğrencilerin bağlama dersine yönelik motivasyon düzeylerinin öğrenim görülen fakültenin, çalışma motivasyonu düzeyi üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu,
3. MME kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeylerinin sınıf değişkenine göre çalışma motivasyonu puanlarının farklılaştığı, 3 ve 4. sınıf düzeyindeki öğrencilerin çalışma motivasyonu düzeylerinin 1 ve 2. sınıf düzeyindeki öğrencilerinden daha yüksek olduğu, Öğrenim görülen sınıf düzeyinin, öğrencilerin, çalışma motivasyonu düzeyi üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu,
4. Öğrencilerin, bireysel çalgı dersine yönelik başarı motivasyonu ve çalışma motivasyonu düzeylerinin, yaşa göre farklılaşma gösterdiği, 29 ve üstü yaş grubundaki öğrencilerin başarı motivasyonu düzeylerinin 18 yaş ve altı ile 19-23 yaşındaki öğrencilerden daha yüksek olduğu, Yaş değişkeninin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik başarı motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu, 29 ve üstü yaş grubundaki öğrencilerin çalışma motivasyonu düzeylerinin diğer öğrencilerden daha yüksek olduğu, Yaşın, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik çalışma motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu,
5. MME mesleki müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşma gösterdiği, bayan ve bay öğrencilerin başarı motivasyonu düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğu ve bu farkın bayan öğrencilerin lehine olduğu, Cinsiyetin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik başarı motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu, bayan ve bay öğrencilerin çalışma motivasyonu düzeyleri arasında da anlamlı bir fark olduğu ve bu farkın yine bayan öğrenciler lehine olduğu, Cinsiyetin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik çalışma motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'büyük' olduğu,
6. Öğrencilerin, bireysel çalgı dersine yönelik başarı motivasyonu ve çalışma motivasyonu düzeylerinin, mezun olunan liseye göre farklılaşmalar gösterdiği, Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrencilerin başarı motivasyonu düzeylerinin, genel ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerden daha yüksek olduğu, mezun olunan lisenin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik başarı motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu, Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrencilerin çalışma motivasyonu düzeylerinin genel ve diğer liselerden mezun öğrencilerden daha yüksek olduğu, mezun olunan lisenin, öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik çalışma motivasyonu düzeyleri (puanı) üzerindeki etkisinin anlamlı ve 'orta' olduğu,
7. Tüm bulgular genellediğinde öğrencilerin, başarı motivasyonu düzeylerinin, üniversite, yaş, cinsiyet ve mezun olunan liseye göre anlamlı farklılık gösterirken öğrenim görülen fakülte ve sınıfa göre ise farklılaşma görülmediği, çalışma motivasyonu düzeylerinin, üniversite, fakülte, sınıf, yaş, cinsiyet ve mezun olunan liseye göre anlamlı farklılık gösterdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öneriler

Araştırmanın sonuç bölümü doğrultusunda;

1. MME kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeyleri üzerinde birçok değişkenin etkisi olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu değişkenler arasında MME kurumlarındaki üniversite ve fakülte değişkenlerine göre farklılık oluşturan durumlar ayrıntılı incelenerek söz konusu durumun öğrenci motivasyonlarına etkisinin tespit edilmesi,
2. 1 ve 2. sınıf düzeyindeki MME kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin motivasyon düzeylerinin düşük olması sebebiyle öğrencilerin çalışma ve başarı motivasyonu düzeylerini arttırılması amacıyla 1 ve 2. sınıf düzeyindeki öğrencilerin yöresel repertuar çalışmalarına dahil edilmesi,
3. Bayan öğrencilerin çalışma ve başarı motivasyonu düzeylerinin yüksek olduğu ve bununla birlikte bay öğrencilerin motivasyon düzeylerinin düşük olmasının neden kaynaklandığının incelenmesi,

4. Öğrencilerin içsel ve dışsal güdülenmelerinin desteklenmesi amacıyla MME kurumlarında bağlama alanındaki virtüözlerle birlikte ortak konser, dinleti ve çalıştaylar düzenlenmesi,
5. MME kurumlarında bağlama dersi alan öğrencilerin motivasyon düzeylerini yükseltmek amacıyla öğretim elemanları ile birlikte çalışarak, öğrencilerin motivasyon düzeylerini etkileyen faktörlerin ayrıntılı biçimde ele alınması ve bununla birlikte öğretim süreçlerini iyileştirme çalışmalarına ağırlık verilmesi,
6. Bağlama eğitiminde sosyal öğrenme kuramları çerçevesinde yapılmış çalışmaların yok denecek kadar az olmasından hareketle bağlama öğretiminde psikososyal davranış süreçlerini inceleyen araştırmaların sayısının artırılması
7. Araştırmanın konusunun nitel araştırmalara dahil edilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Albuz, A. (2004). Müzik öğretmenliği eğitiminde çok boyutluluk. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(2).
- Angı, Ç. E. (2005). Keman Öğretiminde Karşılaşılan Entonasyon Problemleri ve Öçzüm Önerileri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi. Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Ayşan, K. (1999). Türkiyede müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda bağlama eğitimi ve sorunları (Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Batıbay, D., & Aydınoglu, O. (2006). Müzik öğretmenliği lisans programında yer alan “eşlik (korepetisyon)” dersinin öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 24(24), 1-26.
- Bursal, M. (2017). SPSS ile Temel Veri Analizleri. Ankara: Anı.
- Bulut, D., & Özfindık, Z. (2011). Güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümlerinde kullanılan viyola metodlarının incelenmesi. Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, 2(3), 73-88.
- Can, A. (2017). SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Candan, H. İ. (2022). Toplumsal cinsiyet algısının kadın bağlama öğrencilerinin eğitim sürecine etkilerinin incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü)
- Çoban, S. (2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Dönem Sonu Sınavları ile İlgili Düşünceleri. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, (31), 115-127.
- Ekici, S. (2006). Bağlama Eğitimi Yöntem ve Teknikleri. Ankara: Denizyıldızı Matbaacılık.
- Erişti, S. D., Kuzu, A., Yurdakul, I. K., Akbulut, Y., & Kurt, A. A. (2013). Bilimsel araştırma yöntemleri. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Green, S.B. and Salkind, N.J. (2014). Using SPSS for Windows and Macintosh. New Jersey: Pearson.
- Karasar, N. (2017). Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler ve Teknikler (32. Baskı). Nobel Yayınevi, Ankara.
- Kayacan, E. (2020). Motivasyon Teoriler ve Uygulamalar. Baskı, Ankara: Ekin Yayınevi.
- Kiran, H., & ÇELİK, K. (2018). Etkili sınıf yönetimi. Ani Yayıncılık, On Üçüncü Baskı. Ankara.
- Orhan, Ş. (2006). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı Eğitiminde Motivasyon. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, (20).
- Önen, L., & Tüzün, M. B. (2005). Motivasyon. Epsilon.
- Öztürk, B., Cumhuriyet Dönemi Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programlarına Yönelik Bir İnceleme. Yüksek Lisans Tezi
- Pallant, J. (2005). SPSS survival manual. a step by step guide to data analysis using SPSS for Windows (Version 12). Australia: Allen & Unwin.
- Parlak, E. (1998). Türkiye’de El İle (Tezenesiz) Bağlama Çalma Geleneği ve Çalış Teknikleri (Sanatta Yeterlilik Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Selçuk, Z. (2004). Gelişim ve öğrenme (11. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 116.

- Şeker, S. S. (2011). 9-11 yaş grubu çocuklarda Orff Schulwerk destekli keman eğitiminin keman dersine ilişkin tutum, öz yeterlik, öz güven ve keman çalma becerisi üzerindeki etkileri (Doktora Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Haşhaş, S. (2013). Bağlama eğitiminde, bağlama tutuş, mızrap (Tezene) tutuş-vuruş yönlerinin yeri ve önemi üzerine bir inceleme (Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü).
- Türkmen, U. (2013). Konservatuvar Eğitimine Sosyolojik Bir Bakış. Afyon Kocatepe University Journal of Social Sciences, 15(2).
- Tufan, E., & Güdek, B. (2008). Piyano dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28(1), 75-90.
- Uçan, A., & Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar, M. E. T. (2018). Türkiye'deki Durum. Basım. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yener, S. (1993) Bağlama Öğretim Metodu. Trabzon: Ofset Matbaacılık.